



SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
76/2021	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	31.08.2021
77/2021	Kommunestyret	PS	07.09.2021

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Åse Elin Myking		21/965

HØYRINGSUTTALE TIL SØKNAD OM LØYVE ETTER FORUREININGSLOVA TIL DEPONERING AV OVERSKOTSMASSAR FRÅ E16 OG VOSSEBANEN I SØRFJORDEN

Vedlegg:

Offentleg høyring. Søknad om løyve etter forureiningslova til deponering av overskotsmassar frå E16 og Vossebanen i Sørfjorden. Statens vegvesen.pdf

Offentleg høyring. Søknad om løyve etter forureiningslova til deponering av overskotsmassar frå E16 og Vossebanen i Sørfjorden. Statens vegvesen

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Dokumentunderlaget til søknaden er fylldig og gir et godt grunnlag for å vurdere massedeponeringa i sjø som Statens vegvesen søker om.

Med tanke på dokumentasjon nemnt ovanfor og kommentarar knytt til dem, ber Vaksdal kommune om at det kontinuerleg vert jobba med å finne samfunnsnyttig bruk av så mykje av massane som mogleg. Det bør utarbeidast ein plan for korleis tiltakshavar vil jobbe med dette.

Dokumenta verkar å ta lite omsyn til mogeleg inntening ved transport av massar, det er i hovudsak fokus på kostnader ved transport. Massar er ein ressurs, og ein må anta at mottakar ser på transporterte masser som ei vare det er naturleg å betale for.

Søknaden går relativt grundig gjennom dei ulike miljøområda og verknader av massedeponering på dei. Oppsummert er det vurdert at langt dei fleste ulempene og potensielt skadelege effektane av deponering vert unngått ved lukka nedføringsmetode.

Metoden er ny og ikkje utprøvd/ veldokumentert. Vi meiner difor at risikoen med deponering er middels til stor. Dersom det blir utfordringar med nedføringsmetoden, vil dette føre til store konsekvensar over anslagsvis langt tidsrom. Dette gitt at lengre stans i prosjektet er for kostbart å gjennomføre. Den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, til dømes som eit pilotprosjekt med overvaking av løysninga robustheit, plassering av massane på botn, finstoffet sitt nedfall sett opp mot teoretisk antatt spreiding og faunareaksjonar, for å nemne noko.

Med tanke på sårbare lokalitetar, bør det være turbiditetsovervaking også ved disse. Gjerne på nokre meters djupne for å ivareta spreining av finstoff utanom overflatespreiing. All overvaking bør være basert på sanntidsmålingar med varsling til driftsansvarleg på aktuelt skift. Varsling som ikkje har sin årsak i utanforliggende forhold bør avvikshandsamast.

Deponiområda og tunnel/tverrslagene må ikkje være til hinder for framtidig bruk av den gamle Vossebanen. Traséen bør unngåast under anleggsarbeida.

Oppsummert:

1. Vaksdal kommune oppmodar tiltakshavar til å fortsette arbeidet med å finne samfunnsnyttig bruk av massane. Tiltakshavar må lage ein plan for korleis ein vil jobbe vidare med dette.
2. Vaksdal kommune meiner den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, eksempelvis som et pilotprosjekt med overvaking av funksjon og ulemper.
3. Vaksdal kommune framhevar sårbare område som Daleelva, Fossmark og Sandvik/Langhelle. Ved disse plassane må ein vise aktsemd.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 76/2021

FPØ - Behandling:

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

FPØ - Tilråding/Vedtak:

Formannskapet si innstilling til kommunestyret

Dokumentunderlaget til søknaden er fylldig og gir et godt grunnlag for å vurdere massedeponeringa i sjø som Statens vegvesen søker om.

Med tanke på dokumentasjon nemnt ovanfor og kommentarar knytt til dem, ber Vaksdal kommune om at det kontinuerleg vert jobba med å finne samfunnsnyttig bruk av så mykje av massane som mogleg. Det bør utarbeidast ein plan for korleis tiltakshavar vil jobbe med dette.

Dokumenta verkar å ta lite omsyn til mogeleg inntening ved transport av massar, det er i hovudsak fokus på kostnader ved transport. Massar er ein ressurs, og ein må anta at mottakar ser på transporterte masser som ei vare det er naturleg å betale for.

Søknaden går relativt grundig gjennom dei ulike miljøområda og verknader av massedeponering på dei. Oppsummert er det vurdert at langt dei fleste ulempene og potensielt skadelege effektane av deponering vert unngått ved lukka nedføringsmetode.

Metoden er ny og ikkje utprøvd/ veldokumentert. Vi meiner difor at risikoen med deponering er middels til stor. Dersom det blir utfordringar med nedføringsmetoden, vil dette føre til store konsekvensar over anslagsvis langt tidsrom. Dette gitt at lengre stans i prosjektet er for kostbart å

gjennomføre. Den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, til dømes som eit pilotprosjekt med overvaking av løysninga robustheit, plassering av massane på botn, finstoffet sitt nedfall sett opp mot teoretisk antatt spreining og faunareaksjonar, for å nemne noko.

Med tanke på sårbare lokalitetar, bør det være turbiditetsovervaking også ved disse. Gjerne på nokre meters djupne for å ivareta spreining av finstoff utanom overflatespreiing. All overvaking bør være basert på sanntidsmålingar med varsling til driftsansvarleg på aktuelt skift. Varsling som ikkje har sin årsak i utanforliggende forhold bør avvikshandsamast.

Deponiområda og tunnel/tverrslagene må ikkje være til hinder for framtidig bruk av den gamle Vossebanen. Traséen bør unngåast under anleggsarbeida.

Oppsummert:

1. Vaksdal kommune oppmodar tiltakshavar til å fortsette arbeidet med å finne samfunnsnyttig bruk av massane. Tiltakshavar må lage ein plan for korleis ein vil jobbe vidare med dette.
2. Vaksdal kommune meiner den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, eksempelvis som et pilotprosjekt med overvaking av funksjon og ulemper.
3. Vaksdal kommune framhevar sårbare område som Daleelva, Fossmark og Sandvik/Langhelle. Ved disse plassane må ein vise aktsemd.

Saksopplysningar:

Samandrag/konklusjon (kort om saka)

Statsforvaltaren i Vestland ber om uttale til søknad om massedeponering i sjø for prosjektet E16 og Vossebanen frå Arna til Stanghelle. Søknadsfristen er 17. september 2021. Kommunestyret kan gje uttale i saka.

Bakgrunn for saka

Statsforvaltaren i Vestland ber om uttale til søknad om massedeponering i sjø for prosjektet E16 og Vossebanen frå Arna til Stanghelle. Søknadsfristen er 17. september 2021.

Statens vegvesen søker om løyve etter forureiningslova til sjødeponi i Sørfjorden for den delen av masseoverskotet der ein ikkje finn samfunnsnyttig bruk innafor akseptable kostnader, klimagassutslepp og miljøverknader.

Vaksdal og dei andre kommunane i regionen har starta opp arbeid med interkommunal plan for sjøareal i Nordhordland med status som kommuneplan. Planprogrammet har vore på høyring og innspel til planprogrammet viser at innbyggjarane er opptekne av livet i fjordane og at fjordane ikkje må forureinast.

E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle består av tre 8-10 km lange tunnelstrekningar for veg og bane i eit område med stor skredfare og særdeles knappe areal til anleggsdrift og lagring av massar. For ny

E16 mellom Arna og Trengereid skal det byggjast to tunneltubar (4-felts veg) og vidare mot Helle ein tunneltube (2-felts veg). For jernbane skal det på heile strekninga byggjast ein tunneltube med dobbelt spor. Tidlegast oppstart er 2024. Samla byggetid vil vere rundt 10 år, og perioden med tunneldriving vil vare 4 – 5 år.

Reguleringsplanen med konsekvensutgreiing verkar godt opplyst med over 30 aktuelle fagrapportar. Til saman utgjer dette materialet fleire tusen sider.

Oppsummering av vedlegg til søknaden

Konsekvensutredning massedeposering i Sørfjorden konkluderer med at anleggsfasen er viktigare enn driftsfasen. Rapporten vurderer Fossmark, Linnebakkane, Gamle Fossen og Svabakken som meir eigna for deponering enn Langhelleneset og Boge. Romslo vert vurdert som midt på treet. Det er uttrykt usikkerheit til forhold som finstoff, nitrogen, støy og plast.

Når det gjeld kartlegging av marint biologisk mangfald i Sørfjorden og Veafjorden får Romslo middels til stor verdi, mens dei øvrige får stor verdi. Langhelleneset og Boge scorar høgast.

Fagrapport massedeposering ønsker deponering langs land framfor en deponering midtfjords. Deponeringa bør skje under den mest produktive sona (fotisk sone). Ulempene ved deponering er vurdert å være størst under første del av fyllinga, for så å minske når steinmassar vert deponert på allereie utfyllt stein.

Fagrapport anleggsgjennomføring konkluderer med at deponering i sjø bør prioriterast på grunn av mangel på areal på land. Dette til tross for at rapporten vurderer kvaliteten på massane som god. Av sistnemnte grunn meiner rapporten at ein må vidareføre undersøkingar av massekvalitet.

Miljøteknisk sedimentundersøking i Sørfjorden og Dalevågen viser at forureiningsgraden generelt er lav ved alle deponeringsområde. Det er enkelte PAH komponentar ved fleire stasjonar og registrert enkelte stasjonar med TBT ved Gamle Fossen, Romslo og Dalevågen samt arsen ved Svabakken.

Planomtale med konsekvensutgreiing listar opp mange grunnar til at Vossebanen og ny E16 må på plass. Disse utfordringane må vegast opp mot ulemper knytt til miljøområde som mellom anna forureining, støy, naturmangfald og klimagassutslipp. Ein kommentar bør nemnast til avsnittet om måloppnåing (tabell på side 16) - det er neppe heilt korrekt at delmålet *Ha god økologisk tilstand i vassførekomstar både i sjø og ferskvatn* for referansealternativet er oppgitt som «Ikkje relevant». Tilstanden er kjent pr. i dag og den er moderat.

Formelt grunnlag

Arealbruken og plassering av sjødeponia vert avgjort etter plan- og bygningslova gjennom godkjenning av reguleringsplanen for E16/Vossebanen Arna -Stanghelle. Statsforvaltar har sendt søknaden på høyring.

Vurdering og konsekvensar

Dokumentunderlaget til søknaden er fylldig og gir et godt grunnlag for å vurdere massedeposeringa i sjø som Statens vegvesen søker om. Med tanke på dokumentasjon nemnt ovanfor og kommentarar knytt til dem, ber Vaksdal kommune om at det kontinuerleg vert jobba med å finne samfunnsnyttig bruk av så mykje av massane som mogleg. Det bør utarbeidast ein plan for korleis tiltakshavar vil jobbe med dette.

Dokumenta verkar å ta lite omsyn til mogeleg inntening ved transport av massar, det er i hovudsak fokus på kostnader ved transport. Massar er ein ressurs, og ein må anta at mottakar ser på

transporterte masser som ei vare det er naturleg å betale for.

Søknaden går relativt grundig gjennom de ulike miljøområda og verknader av massdeponering på dei. Oppsummert er det vurdert at langt dei fleste ulempene og potensielt skadelege effektane av deponering vert unngått ved lukka nedføringsmetode.

Metoden er ny og ikkje utprøvd/ veldokumentert. Vi meiner difor at risikoen med deponering er middels til stor. Dersom det blir utfordringar med nedføringsmetoden, vil dette føre til store konsekvensar over anslagsvis langt tidsrom. Dette gitt at lengre stans i prosjektet er for kostbart å gjennomføre. Den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, til dømes som et pilotprosjekt med overvaking av løysninga robustheit, plassering av massane på botn, finstoffet sitt nedfall sett opp mot teoretisk antatt spreiring og faunareaksjonar, for å nemne noko.

Med tanke på oppdrettsanlegg og andre sårbare lokalitetar, bør det være turbiditetsovervaking også ved disse. Gjerne på nokre meters djupne for å ivareta spreiring av finstoff utanom overflatespreiing. All overvaking bør være basert på sanntidsmålingar med varsling til driftsansvarleg på aktuelt skift. Varsling som ikkje har sin årsak i utanforliggende forhold bør avvikshandsamast.

Deponiområda og tunnel/tverrslagene må ikkje være til hinder for framtidig bruk av den gamle Vossebanen. Traséen bør unngåast under anleggsarbeida.

Hummar finn ein normalt på 5 – 40 meters djup. Å avslutte deponeringa under fotisk sone synes difor av mindre verdi for hummaren. Sjøkrepsen finst på djupar stader, men då helst på blautbotn.

Kommentarar til deponiområda

Strekninga Stanghelle/Helle-Vaksdal:

Ved Stanghelle er det leirområde. Det er mykje vatn som kjem ned frå fjellsida utan store opphoping i elver. Denne problematikken må takast omsyn til. Det er vurdert utfylling her tidlegare. Et viktig poeng er utløpet av Daleelva som er lakseførande og ei viktig elv for laks og aure. Fossmark er et lite lokalsamfunn med gardsbruk som er sårbart, og bør gå ut.

Strekninga Vaksdal – Trengereid:

Ved Langhelle er det oppdrettsanlegg med omfattande forankring. Det er også laksegiljer ved Sandvik som har stor verdi. Planen får neppe konsekvensar for laksegiljene, men dei bør omtalast.

Oppdrettsanlegget (som i søknaden omtalast som *28416 Sandvik*) er relativt godt omtala og verkar godt ivaretatt. Vi viser likevel til kommentarar om nedføringsmetode og overvaking.

Oppsummering

Vaksdal kommune oppmodar tiltakshavar til å fortsette arbeidet med å finne samfunnsnyttig bruk av massane. Tiltakshavar må lage ein plan for korleis ein vil jobbe vidare med dette.

Vaksdal kommune meiner den skisserte nedføringsmetoden må prøvast ut og dokumenterast, eksempelvis som et pilotprosjekt med overvaking av funksjon og ulemper.

Vaksdal kommune framhevar sårbare område som Daleelva, Fossmark og Sandvik/Langhelle. Ved disse plassane må ein vise aktsemd.

